

SZELLEMITULAJDON-KEZELÉSI SZABÁLYZAT

ELTE TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KUTATÓKÖZPONT

Boda Zsolt
főigazgató

I. BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

1. § A szabályzat célja

(1) A tudományos kutatással, valamint a szellemi alkotásokkal – különösen a szerzői művekkel – kapcsolatos alapvető értékek biztosítása érdekében a jelen szabályzat az ELTE Társadalomtudományi Kutatóközpont (továbbiakban: ELTE TK) Szervezeti és Működési Szabályzatának (SZMSZ), 8.§ (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján meghatározza az ELTE TK tudományos munkakörben foglalkoztatott munkavállalóira és az ELTE TK-val munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személyekre irányadó, szellemi tulajdonkezelési szabályokat.

(2) A jelen szabályzatban nem, vagy nem kellő részletességgel szabályozott kérdésekben – egyéb szerződés vagy megállapodás hiányában – Magyarország hatályos jogszabályai – különösen *a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (Szt.)* és *a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.)* rendelkezései, valamint az egyes iparjogvédelmi oltalmi formákra vonatkozó jogszabályok rendelkezései irányadók.

(3) Amennyiben az adott szellemi alkotás – így különösen a Szerző(k) által létrehozott szerzői művek – vonatkozásában az ELTE TK és a Szerző(k) között olyan szerződés jön létre, melyben az ELTE TK maga is szerződő fél, az adott mű jogaira, illetve azok felhasználására a szerződésben előírtak elsődlegesen meghatározók. Jelen szabályzat többek között a felhasználási szerződés létrejöttére, annak tartalmára vonatkozó rendelkezéseket, illetve a szerződés létrejöttének elmaradása esetére vonatkozó szabályokat tartalmazza.

II. ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK

2.§ Alapfogalmak

(1) **Szerzői mű:** a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény szerinti szerzői mű és gyűjteményes mű; ezeken belül különösen, de nem kizárólagosan: a) a szakirodalmi, tudományos mű, prezentációs anyagok; b) a kutatási tervek pályázatokban és egyéb projektekből megfogalmazott koncepciója és munkaterve; c) a megvalósíthatósági tanulmány.

(2) **Műszaki jellegű szerzői mű:** azok a műszaki jellegű szerzői vagy kapcsolódó jogi védelemben részesülő művek és teljesítmények, amelyek jogszabály erejénél fogva szerzői jogi védelem alatt állnak. Jelen Szabályzat szóhasználatában műszaki jellegű szerzői műnek tekintendők:

- a) szoftverek;
- b) gyűjteményes műnek minősülő adatbázisok; szövegtörzs
- c) műszaki tervrajzok;
- d) térképészeti alkotások.

(3)**Szerzői műnek nem minősülő szellemi alkotás:** olyan tudományos, kutatási vagy fejlesztési tevékenység eredményeként létrejövő szellemi teljesítmény, amely nem tartozik az Sztj. szerinti szerzői művek körébe, de szellemi értéket képvisel és más jogi védelem alá eshet (különösen: találmány, know-how, technológiai eljárás, kutatási adatsor, fejlesztési dokumentáció).

III.A SZABÁLYZAT ALANYAI ÉS TÁRGYI HATÁLYA

3.§ A szabályzat alanyai

(1) A jelen szabályzat alanyai:

- a) az ELTE TK, valamint
- b) az V. fejezetben meghatározott szellemi alkotást létrehozó, az ELTE TK-val munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személy (a továbbiakban: Szerző).

4. § A Szabályzat tárgyi hatálya

(1) A Szabályzat tárgyi hatálya kiterjed:

- a) az ELTE TK-val fennálló munkaviszonyból vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyból fakadó kötelesség teljesítéseképpen létrejött valamennyi szellemi alkotásra (függetlenül attól, hogy azok szerzői jogi, iparjogvédelmi, vagy más jogszabályi oltalomban részesülnek-e illetve , hogy azokat nyilvántartásba vették -e.
- b) A Szabályzat hatálya alá tartoznak a szerzői művek és a műszaki jellegű szerzői művek, valamint a szerzői műnek nem minősülő szellemi alkotások a jelen Szabályzat II. fejezetében meghatározottak szerint.

(2) Nem tartoznak a szabályzat tárgyi hatálya alá

- a) a jogalkotás és a jogalkalmazás eszközeként szolgáló dokumentumok, például jogszabályok, közjogi szervezetszabályzó eszközök, bírósági vagy hatósági határozatok, hatósági vagy más hivatalos közlemények és ügyiratok;
- b) az ötletek, elvek, elgondolások, matematikai műveletek, működési módszerek.
- c) a sajtótermékek közleményei alapjául tények;
- d) a folklór kifejeződései.

IV. TÖBBSZERZŐS MŰVEKRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

4.§ Többszerzős művek esetén alkalmazandó eljárás

(1) Amennyiben a szellemi alkotás kidolgozására, így különösen a szerzői művek

létrehozására más természetes személlyel, intézménnyel vagy gazdálkodó szervezettel (a továbbiakban: Szerzőtárs) együttműködve kerül sor, a Szerzőnek ajánlott a Szerzőtársakkal – és szükség esetén az ELTE TK-val – együttesen kidolgozott szerződést kötni a többszerzős mű jogairól, a jogok eloszlásáról, a szerző(k) személyéről, és különösen az egyes vagyoni jogok felhasználásáról, illetve az egyéb szellemi alkotások – például iparjogvédelmi oltalmi formák – jogairól, a lajstromba vétel kezdeményezési jogáról és ezek felhasználásáról, valamint minden egyéb, az adott szellemi alkotásra annak jellegéből, illetve a létrehozása körülményéből természetesen fakadó rendezendő kérdéssről. Az így létrejött szerződésre a vonatkozó hatályos jogszabályok előírásai irányadók azzal, hogy a Szerző abban az esetben is köteles az ELTE TK részére legalább egy, aláírt, eredeti példányt a szerződésből átadni, ha az ELTE TK egyébként a szerződésben nem szerződő fél és/vagy a szerződésben nem érdekelt.

(2) Amennyiben a felhasználási szerződés másképp nem rendelkezik, a többszerzős művekre az Szjt. rendelkezései, valamint a jelen Szabályzat alábbi pontjai irányadók.

(3) Amennyiben az adott szerzői mű megalkotásában együttműködő szerzők hozzájárulásai olyan módon egyesülnek a létrejövő egységes műben, hogy nem lehetséges az egyes szerzők jogait külön-külön meghatározni (együttesen létrehozott művek), az így létrehozott műre (pl. összetett adatbázisra, nem elválasztható folyamatokkal létrejött tanulmányra, dokumentációra stb.) a szerzők jogutódjaként azt a természetes vagy jogi személyt illeti meg a szerzői jog, akinek vagy amelynek kezdeményezésére és irányításával a művet létrehozták, és aki vagy amely azt a saját nevében nyilvánosságra hozta.

(4) Több, az ELTE TK-val munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló Szerző által létrehozott szerzői mű vonatkozásában – amennyiben a szerzők a művet nem kívánják önállóan hasznosítani - az együttesen létrehozott művek hasznosítási jogai a Szerzők jogutódjaként az ELTE TK-t illeti meg.

(5) Amennyiben a közös mű részei önállóan is felhasználhatók (összekapcsolt művek), a saját rész tekintetében a szerzői jogok az egyes Szerzőtársak által önállóan gyakorolhatók. Ez esetben a többi szerzőtárs (előzetes) engedélye vagy jóváhagyása nem szükséges.

(6) Szerzőtársak közös művére, ha annak részei nem használhatók fel önállóan, a szerzői jog együttesen és – kétség esetén – egyenlő arányban illeti meg a Szerzőtársakat; a szerzői jog megsértése ellen azonban bármelyik Szerzőtárs önállóan is felléphet.

(7) Amennyiben az ELTE TK-ból több szerző vett részt a Mű elkészítésében, az ismertetési dokumentációt a szerzőtársak közül elsőként feltüntetett ELTE TK-s kutatónak kell benyújtania.

V. A SZELLEMI ALKOTÁSOKKAL KAPCSOLATOS JOGOK GYAKORLÁSÁRA VONATKOZÓ DÖNTÉSHOZATAL RENDJE

5.§ A szellemi alkotásokkal kapcsolatos jogok és kötelezettségek

(1) A jelen szabályzat alkalmazása során Műnek minősül az ELTE TK-val fennálló

munkaviszonyból vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyból fakadó kötelesség teljesítéseképpen létrejött szerzői, valamint műszaki jellegű szerzői mű, melyet az Szjt. alapján szerzői műnek kell tekinteni.

a) A szerzői művek esetében bejelentési kötelezettség nem áll fenn. A szerzői művek esetében a hasznosítás joga a szerzőt illeti meg.

b) Amennyiben a szerző a művet nem kívánja önállóan hasznosítani, a hasznosításról az intézményi munkáltatói jogkör gyakorlója dönt a Szellemi Tulajdon Bizottság javaslata alapján. Amennyiben a szerző a művet maga hasznosítja, ez esetben is köteles eleget tenni a jelen fejezetben leírt kötelezettségeknek.

c) Az intézményi munkáltatói jogkör gyakorlója, indokolt esetben, egyedi döntéssel a fentiektől eltérhet.

(2) A jelen szabályzat alkalmazásában bejelentésköteles Művek a műszaki jellegű szerzői művek, valamint a hasznosítható, szerzői műnek nem minősülő alkotások. Bejelenthetőek a további, nem szerzői műnek minősülő szellemi alkotások is. A bejelentésköteles Műveket a jelen fejezetben leírt eljárás alapján kell bejelenteni.

(3) Az V. fejezet alkalmazása tekintetében Mű alatt szerzői változat értendő. A szerzői változat a mű első, kizárólag a mű szerzője vagy szerzői által létrehozott verziója, melyen tartalmi és formai változtatást kizárólag a mű szerzője vagy szerzői hajtottak végre.

(4) A Szerzők kötelesek a bejelentésköteles Művet annak elkészültekor az ELTE TK-val ismertetni a titkarsag@tk.elte.hu címre küldött levéllel, legalább az alábbi adatok megjelölésével (ismertetési dokumentáció):

- a) a Mű alkotóinak neve, szerzőtársak esetén az alkotók a Mű létrehozásában való közreműködésének aránya, illetve az egyes részek vonatkozásában a specifikus szerző(k) megjelölése (ha lehetséges);
- b) a Mű címe (magyarul és angolul), MTMT szerinti besorolása;
- c) a Mű döntéshozatalhoz elégséges szintű leírása (max. 500 karakter terjedelmű absztrakt);
- d) a szerzői mű felhasználásával kapcsolatos alkotói elképzelések, annak jelzése, hogy a művet a Szerző önállóan kívánja-e hasznosítani;
- e) a Szerzők nyilatkozata arról, hogy létezik-e olyan szerződéses kötelezettség, mely hatással lehet a szellemi alkotáshoz fűződő jogokra.
- f) Az ismertetési dokumentáció átadásával egyidejűleg Szerző köteles, amennyiben a bejelentett Mű természete ezt lehetővé teszi, a Művet elektronikus formában az ELTE TK rendelkezésére bocsátani.

(5) Amennyiben az ELTE TK-ból többen vettek részt a Mű elkészítésében, az ismertetési dokumentációt a szerzőtársak közül elsőként feltüntetett ELTE TK-s kutatónak, csoportos projekt keretében létrejött Mű esetében a projektvezetőnek kell benyújtania.

(6) Amennyiben a Szerző nem kívánja önállóan hasznosítani a Művet, a Mű védelmével és hasznosításával kapcsolatos valamennyi kérdésben az intézményi munkáltatói jogkör gyakorlója (a főigazgató) dönt a Szellemi Tulajdon Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) javaslatára figyelemmel.

(7) A Szellemi Tulajdon Bizottság feladata a jelen Szabályzatban meghatározott feladatok ellátása. A Szellemi Tulajdon Bizottság:

- a) elnöke a főigazgató,
- b) tagjai a négy intézet igazgatója, a szervezeti egységként működő kutatócsoportok egy delegáltja, valamint a gazdasági vezető,
- c) adminisztratív támogatásának feladatát a főigazgatói titkárság látja el.

(8) A Bizottság a jelen Szabályzat hatálya alá eső Művek vonatkozásában jár el, ideértve a műszaki jellegű szerzői műveket, a szerzői műnek nem minősülő szellemi alkotásokat, valamint azokat a szerzői műveket, amelyet a szerző nem kíván önállóan hasznosítani.

- a) érkezteti az ismertetési dokumentációt és továbbítja azt a Főigazgatói Titkárságnak;
- b) értesíti a Szerzőt a döntéshozatal eredményéről;
- c) ellátja a döntéselőkészítéssel kapcsolatos teendőket;
- d) javaslatot tesz főigazgató számára a Mű befogadására és hasznosítására irányuló döntéstartalmára vonatkozóan;
- e) dönt azokban az egyéb, szellemi alkotásokkal (szoftver, adatbázis, iparjogvédelemmel) kapcsolatos ügyekben, amelyeket jelen Szabályzat vagy a főigazgató a Bizottság hatáskörébe utal.
- f) szerzői művek esetében a jelen Szabályzat nem ír elő bejelentési kötelezettséget, amennyiben azonban a szerző a művet nem kívánja önállóan hasznosítani, a hasznosításról az intézményi munkáltatói jogkör gyakorlója dönt a Szellemi Tulajdon Bizottság javaslata alapján

(9) Az ismertetési dokumentáció beérkezését követően lefolytatott döntéshozatali eljárás lezárását követően az ELTE TK 30 napon belül értesíti a Szerzőt a Mű felhasználásával kapcsolatos döntésről.

(10) Kifejezett kikötés hiányában az ELTE TK vagy a Bizottság egyik döntése, valamint az ELTE TK által kötött egyik szerződés sem értelmezhető akként, hogy az ELTE TK valamely jogáról lemondana, vagy az ELTE TK-t megillető jogosultságok csorbításához hozzájárulna.

(11) Az ismertetési dokumentációt és a döntést a Főigazgatói Titkárság tartja nyilván. A szellemi tulajdon bejelentéséhez és hasznosításához kapcsolódó, ismertetési dokumentációkat és a kapcsolódó döntéseket a Főigazgatói Titkárság tartja nyilván.

VI. PUBLIKÁCIÓKKAL KAPCSOLATOS KÖTELEZETTSÉGEK

6.§ Affiliáció feltüntetése

(1) A szerző köteles az általa létrehozott szerzői művek esetében az ELTE TK affiliációt feltüntetni. A teljesítményértékelés során nem vehető figyelembe az a publikáció, amelyen az affiliáció nem került feltüntetésre.

7.§ Rögzítés az MTMT-ben

(1) A szerzők valamennyi, általuk szerzőként jegyzett szerzői mű metaadatait kötelesek a megjelenés évében felrögzíteni a Magyar Tudományos Művek Tárába (MTMT). A rögzítés során az affiliáció feltüntetés szabályaihoz hasonlóan, az ELTE TK-hoz (illetve intézetéhez) hozzá kell rendelni a művet.

8.§ Nyílt hozzáférésűvé tétel

(1) A szerzők gondoskodnak az általuk hasznosított művek esetében azok nyílt hozzáférésű közzétételéről, amennyiben ezt a Műre vonatkozó hasznosítási szerződések lehetővé teszik. A nyílt hozzáférésűvé tétel történhet intézményi repozitóriumi elhelyezéssel, a kiadónál nyílt hozzáférésű közzététellel. A nyílt hozzáférés tényét és linkjét az MTMT-ben rögzíteni kell.

VII. JOGKÖVETKEZMÉNYEK

9.§ Jogkövetkezmények

(1) A jelen szabályzatban meghatározott ismertetési kötelezettségre vonatkozó szabályok ismételt megszegése az adott Szerzőre vonatkozóan munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségzegésnek minősül, így megalapozhatja az ELTE TK Kollektív Szerződésében foglalt hátrányos jogkövetkezmények alkalmazását, valamint a munkaviszony megszüntetését.

(2) A Szabályzat jogi személyiséggel rendelkező alanyainál bekövetkező jogsértések tekintetében a vonatkozó jogszabályokon kívül a jogkövetkezményekre a jogsértő szervezeten belüli hatásköri és felelősségi szabályok is irányadók.

VIII. VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

10.§ Vegyes és Záró rendelkezések

(1) A jelen szabályzat 2025. november 12. napján lép hatályba. A szabályzat rendelkezéseit – a visszaható hatály tilalmának figyelembevételével – a már megkötött és érvényben lévő hasznosítási szerződések kivételével a folyamatban lévő ügyekre is alkalmazni kell.

(2) A vonatkozó jogszabályokban, és a jelen szabályzatban nem részletezett, szellemi tulajdonkezeléssel kapcsolatos rendelkezéseket az ELTE TK főigazgatója saját hatáskörben, egyedi döntéssel vagy külön szabályozás keretében állapíthatja meg.